

POLITISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään ma-
himassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 207.

Keskiviikkona syysk. 5 p. — Wednesday, Sept. 5

1917—KYMMEKSEN VUOSIK.—VOL. X.

Friscon lak- koa koete- taan sopia

Kaupungin virkailijat ja kauntin
suurlautakunta toimivat neu-
vottelujen aikaansaamiseksi.

San Francisco, syysk. 4 p. —
United Railroads yhtiön linjoil-
la oli kaikki liikenne seisaksissa
eilen, mutta tänään koetetaan si-
tää taas alkua. Kaupungin virkai-
lijat ja kauntin suurlautakunta
ovat toimissa neuvottelujen ai-
kaansaamiseksi yhtiön ja sen
työläisten välillä. Lautakunta on
käynyt yhtiön presidentin pu-
heilla, mutta kielletty ilmoit-
tamasta muuta kuin sen, että toi-
veita neuvottelujen aikaansaami-
sista on.

Kunnallislaitosten liike on ta-
vattomasti kasvanut, ollen sen
tulot viime kuukauden ajalla
korkeammat kuin koskaan en-
nen, lukuunottamatta maailman-
näyttelyaikaa. 22 ensimmäisen lak-
kopäivän ajalla olivat kunnallisi-
rajoitusten tulot 101,428 dollaria
suuremmat kuin sen edellisen
22 päivän ajalla.

Irantilaiset eivät suosi amerikalaisia so- tavakeä

Lontoo, 4 p. syysk. — Corkis-
ta, Irlannista, amerikalaisien
merisotilasten taholta on ilmo-
itettu, että yleisö on siellä osoit-
tanut vihollisuutta amerika-
laista sotaväkeä vastaan. Kah-
delta amerikalaiselta oli väki-
joukko ottanut pois pari nuorta
naista, joiden keraalla amerika-
laiset olivat kävellemässä kadulla
ja jatkuivat mellakat myöhään
yöhön irlantilaisten piirittäessä
niitä rakennuksia, joihin ameri-
kalaista sotaväkeä on majotettu.
Useiden irlantilaisten joukko
murtautui väkijoukko ja vei men-
nessään 56 kiviä, 30 revolveriä
ja joukon miekkoja.

Meksiko pakotettu alentamaan öljyn- vientitullia

El Paso, 4 p. syysk. — Eng-
lantilaisten ja amerikalaisien öljy-
yhtiöiden taholta tehtyjen valit-
usten johdosta on Meksikon
hallitus alentanut öljyn vienti-
tullin 5,7 senttiin tynnyriltä. En-
nen oli tullin kannettu 17
senttiä tynnyriltä.

Kongressimies I.W.W:n agitaattorina

Esittänyt lakiesityksen, joka te-
kisi työväenjärjestöjen toimin-
nan viranomaisien mielival-
lissa riippuvaiseksi.

Washington, D. C., syysk. 4 p. —
Kongressimies Smith Ila-
hosta esitti lakiesityksen, "joka
tekisi I. W. W. liiton ja mui-
den samanlaisien järjestöjen"
toiminnan mahdolliseksi, kuten
tiedonannossa selitetään. Esityk-
sessä säädetään, että kaikki sel-
laiset henkilöt jotka ovat jäseni-
nä jossakin yhdistyksessä, joka
opettaa tai edustaa järjestettyä
hallitusmuotoa vastustavia oppe-
ja, tai joka opettaa laitonta
omaisuuden hävittämistä, katso-
takoon syylliseksi salaliittomui-
seen hallitusta vastaan ja voi-
daan tuomita kymmenen tuhan-
nen dollarin sakkoihin, tai kol-
mekymmeneksi vuodeksi lin-
naan tai kumpaankin.

Sosialistinen kongressi- mies ehdokas vangittu

Oleste, Okla., — Elder O.
E. Enfield, sosialistinen luen-
noitsija ja Oklahoman sosialis-
tien yksi ehdokas tulevissa kon-
gressimiesvaaleissa, on vangittu ja
pidätetään 10,000 dollarin taka-
uksella.

Asevelvollisuuden vas- tustajien ajojahti Montrealissa

Montreal, 4 p. syysk. — Po-
liisiviranomaiset ovat saaneet
vankiksi lisää 5 Loordi Athol-
stanin ja Canadian pääministeri
Bordenin murhaa suunnitellee-
seen salaliittoon kuuluneita hen-
kilöitä. Poliisiviranomaisten se-
lostusten mukaan on yksi van-
gittuista La Lumiere "tunnusta-
nut" samalla ilmaisten salaliit-
toverinsa. La Lumiere "tunnus-
tuksen" mukaan oli ajoittu
Loordi Atholstanin murha oli
epäonnistunut kun hän, La Lu-
miere salaa otti pois kuulat re-
volverista joka annettiin Loordi
ampumaan läheville miehelle.

Kaiken lisäksi väittävät poliisi-
viranomaiset selvien merkkin
viittaavan siihen suuntaan, että
salaliiton olivat valmiiksi hau-
tuneet saksalaisille suosiolliset
henkilöt.

Jokaiseen armeijaosas- toon neekerisotilaita

Washington, D. C., 4 p. syysk. —
Hallitus on jaksassaan soti-
laita eri harjoitusleirille sovit-
tanut niin, että vähintään yksi
neekerijoukko sijoitetaan jokai-
selle leiripaikalle. Harjoitus-
leirejä rakennetaan 12 ja niille
jokaiselle sijoitetaan divisio-
nastaväkeä, keskimäärin 40,000—
50,000 miestä. Alaskasta, Wash-
ingtonin, Oregonin, Californian,
Idahon, Nevadan, Montanan,
Wyomingin ja Utahin valtioista
asevelvollisuuslainsuunnassa ke-
tyneet joukot lähetetään Seattlen
lähellä American Lakella val-
mistusmaailaan olevalle harjoi-
tusleirille. Siellä harjoitettavat
joukot muodostavat 91:n armei-
jaosaston.

Rautatietyöläisten palkkasuhteista sovittu

Lakko Southern Pacific yhtiön
tiellä vältetään.

San Francisco, Cal., syysk. 4 p. —
Southern Pacific rautatieyhtiön
ja sen kahdeksan-tuhaten
työläisen välillä tullaan tällä vii-
kolla allekirjoittamaan neuvotte-
lemalla aikaa saatu palkkasopi-
mus, ilmoitetaan yhtiön taholta.
Työläiset, jotka kuuluvat rautati-
työläisten neljään veljeskuntaan,
äänessivät askettain lakosta, mut-
ta siirtivät lakon alkamisen sik-
si kymmen neuvottelujen tulokset
olisivat tiedossa. Mitä myömy-
tyksiä yhtiö on tehnyt, ei ole il-
moitettu.

Oxmanin jutulle vaadi- taan jälleen lykkäystä

San Francisco, syysk. 4 p. —
Frank Oxmanin jutun kuulustelu
ei alakaan huomenna, kuten on
ollut suunnitelma. Oxmanin lak-
kimies Samuel Shortbridge seli-
ti vaatimusta jutun lykkäämistä
syyskuun 12 päivään.

Piirisyyttäjä Fickert on katke-
rasti tuominnut Californian yleis-
lakimiehen menettelyn, hänen as-
ettuaan tukemaan Mooneya vaati-
muksesta uuden kuulustelun
saamista.

Fickertin mielestä ei kenen-
kään olisi saanut "sekaantua" es-
ittämään Mooneyn hirttämistä kai-
ken sen jälkeen, minkä
hän on nähty saadakseen sel-
laisten tuomion aikaan.

POSTINKANTAJA KÄVEL- LYT 147,300 MAILIA.

New Yorkista ilmoitetaan —
Eugene C. Nicholls, postinkanta-
ja Flushingissa, N. Y., on kan-
tanut postia 26 vuotta, kävelen
sillä ajalla laskelmiansa mukaan
147,300 mailia. Hän ei ole ko-
ko sillä ajalla menettänyt yhtään
työpäivää.

Viimeiset kolme vuotta, sen
jälkeen kuin kahdeksan tunnin
työväkälä astui voimaan, on
hän kävellyt noin kuusitoista
mailia päivässä, mutta ennen sitä
kaksikymmentä.

British Columbiasta sosialisteja Canadian parlamenttiin?

Vancouver, B. C., 4 p. syysk. —
British Columbia Labor Fe-
derationin kokouksessa täällä
56 äänellä 8 vastaan päätettiin
valtuuttaa liiton toimeenpaneva
komitea kutsumaan yleislakon
asevelvollisuuslakolain vastus-
tamiseksi. Lakon alkamispaivää
ei tosin määrätty, mutta edellyt-
tään, että liitto päätti ensin tais-
tella voitavansa saadakseen ase-
velvollisuuslakon vastustajia va-
lituksi Canadian parlamenttiin
oletetaan, ettei lakkoa tehdä en-
nen kuin vaalit ovat olleet ohi.

Siellä missä sosialisteilla ei
ole ehdokasta tulee työväenjär-
jestöjen taholta asetettavaksi
oma ehdokas, joka sitoutuu va-
litamaan parlamentissa asevelvol-
liuslakolain peruuttamista ja
sosialistien ehdokkaille liitto ei
asetta kilpailijoita.

Liitto käsittää lähes kaikki
työalat maankunnassa ja kuuluu
siihen unionien kautta noin 10-
000—12,000 jäsentä. Katsoen si-
hen vaikutusvoimaa, mikä lii-
tolla on, sekä maankunnassa ase-
velvollisuuslakoa vastaan kyt-
tyvän vastustushengen on mei-
kein luultavaa, että maakunta tu-
lee lähettämään asevelvollisuus-
lakon vastustajat parlamenttiin ja
heidän joukossaan sosialistien
ehdokkaita.

British Columbiassa on 7 edus-
tajaa Canadian parlamentissa.

Nyrkkivallan hallitus voimassa Aus- traaliassa

Sydney, 4 p. syysk. — Viran-
omaiset jatkavat työväen agitaa-
torien jaltamista. Täällä on
enemmän vangittuja ja tuomit-
tujen lisäksi tuomittu kolme ja
Broken Hill kaivantopäikällä 34
I. W. W. liiton jäsentä kuudeksi
kuukaudeksi vankenteen "laitto-
maan" järjestöön kuulumisesta.
Hallitus on saanut käytäntöön
parlamentissa hyväksytyn lain,
joka kielteä laittomia menette-
lytapoja opettaviin työväenjärjes-
töihin kuuluminen rangaistuksen
alalla.

Puutavaratyöläisten lakon seurauksia

Liike siirtyy Washingtonista O-
regoniin, josta koetetaan
saada puutavaraa.

Portland, syysk. 4 p. — Wash-
ingtonissa vallitsevan puutavara-
työläisten lakon seurauksena, jo-
ka on aiheuttanut työnsäkaupan
yleisesti, tulevat lukuisat aluk-
set hakemaan puutavaraa
Columbian satamista. Lakko ei
ole saanut aikaan mitään tuntu-
vampaa seisausta Oregonin puu-
tavaratuotannossa. San Francis-
cossa jo jonkun ajan odottaneet
laivat, joiden oli määrä mennä
hakemaan puutavaraa Washing-
tonin myllyiltä, alkavat liikehtiä
Oregonia kohden, ollen osa jo
lähtenyt ja toisia lähtöhommissa.

LUOKKATUOMIO MYÖN- NETÄÄN TEHDYN.

San Francisco, 5 p. syysk. —
Valtion ylioikeus on ottanut har-
kittavasti huomioon, että
Thomas J. Mooneylle langetettu
kuolemantuomio peruttettiin, kun-
ka yllisyyttä Webb on
myöntänyt Mooneylle uuden oi-
keuden tuokinnon. Yllisyyttä
Webb puolusti kuolemantuomion
peruuttamista väittäen olevan
varman, että tuomio oli väärä.
Piirisyyttäjä Fickert, joka on
johtanut syytöksiä Mooneya
vastaan esitti vastustuksen kuole-
mantuomion peruuttamisaikeita
vastaan.

Buttessa uhkaa rakennustyö- läisten lakkokin

Kuparitrusti koettaa käyttää hy-
väkseen hallituksen suunnitte-
lemaa, rajahintasäästöäkin,
voidakseen murtaa lakon.

Butte, syysk. 4 p. — Takäläi-
sen lakkosaman viimeisimpänä
vaiheena on uhkaava rakennus-
työläisten yleislakko, johon tulisi
ottamaan osaa viisi-tuhatta mies-
tä. Rakennustyöläisten lakko joh-
tuu maalarin ja urakoitsijan
välisestä ridasta ja on sen ta-
kana koko rakennustyöläisten u-
niottien keskusjärjestö.

Metallityöläisten unionien kes-
kushallinto tulee päättämään
perjantaina toimeenpantavalla
äänestyksellä, katsotaanko nykyi-
nen työelämä lakoksi vai työ-
suluksi, ja jos äänestys selittään
sen työelämäksi, kuten on mahdol-
lista, tullaan kaikki metallityö-
läiset kutsumaan lakkoon. Sil-
loin pysähtyvät työt niillä it-
senäisilläkin kaivannoilla, joilla
niitä on näihin saakka koetettu
vaihvoihin käynnissä.

Yhtiöt piiloutuvat nyt halli-
tuksen suunnitteleman kupari-
kushallinto, kuten on mahdol-
lista, tullaan kaikki metallityö-
läiset kutsumaan lakkoon. Sil-
loin pysähtyvät työt niillä it-
senäisilläkin kaivannoilla, joilla
niitä on näihin saakka koetettu
vaihvoihin käynnissä.

Kapina Portugalissa

Lontoo, 4 p. syysk. — Mad-
ridista on Englannin laivastohal-
litukselle langattomalla saapunut
tieto, että useilla portugalilaisil-
la sotilailloilla on puhjennut ka-
pina. Lissabonissa on vangittu
paljon kapinallisia.

Edelläolevan sähkösanoman
nojaalla voinee pitää varmana, et-
tä kapina on sotaa vastustavien
joukkojen alkama. Englannin
laivastolta kai toivotaan apua
portugalilaisten kapinallisten nu-
jertamiseksi, onhan Portugalissa
dassan Englannin liittolainen. Yh-
teensä Portugalin ja muun maail-
man välillä on ollut keskeyty-
neenä yleislakon tähden, joka al-
koi päivä sitten.

Engl. työväenjärjestöt ei- vät lähetä edustajia Tukholman rauhan- neuvotteluun

Blakpool, Engl. 4 p. syysk. —
Trades Union Congress, työväen
ammattijärjestöjen keskusneu-
kosta hyväksyi järjestön parla-
menttivaikokunnan raportin kos-
kien Tukholman rauhanneuvotte-
lukokoukseen osanottoa. Hyväk-
sytystä raportissa samalla kun
ehdotettiin, ettei kansainvälisen
neuvotteluun nyt otettaisi osaa
sanotaan, että järjestö kannat-
taa kansainvälisiä neuvottelu-
kokouksia, mutta katsoo niiden
olevan hyödyttömiä niin kauan
kuin liittoutuneitten maiden työ-
väen edustajat eivät voi päästä
yksimielisyyteen siitä mitä so-
dankäynnin kautta olisi vaaditta-
va saavutettavaksi.

Päätös ei koske työväen itse-
näistä puoluetta.

Liittoutuneitten maiden sosialis-
tien rauhanhahdot?

Pariisi, 3 p. syysk. — L'Huma-
nité julkaisee laulun, jonka
lehti väittää tulleen Lontoossa
pidetyssä Ranskan, Englannin,
Belgian, Italian ja Kreikan so-
sialistien hyväksymäksi. Lau-
sunnonssa vaaditaan Belgia itse-
näiseksi ja sodan Belgiassa tuot-
tamia tuhot korvattavaksi. Puo-
lan hallintokysymyksen järjestä-
mistä puolaisten itsensä mää-
rämällä tavalla ja saman oikeu-
den myöntämistä kaikille Elsass-
Lothringista Balkanille saakka.

British Columbian lai- vatyöläisetkin lakkoon

Vancouver, B. C., syysk. 4 p. —
Vancouverin, Victorian ja
muiden British Columbian sata-
maakuntien laivajärjestöjen uh-
kaa lakko samaten kuin Yhdys-
valtain puolellakin. Tiedeganto-
jen mukaan on unionien taholta
annettu lakkokaasi, joka astuu
voimaan jonakin päivänä tällä
viikolla, elleivät yhtiöt suostu
korottamaan alimpia palkkoja
nykyisestä 37½ sentistä 45 sen-
tiin, kuten miehet vaativat.

Kun British Columbian laiva-
faardella tehdään kahdeksan-
tuhden työpäiviä, niin työpäivän
lyhennys ei nyt ole kysy-
mistä. Hallitusta edustava am-
pumatarvelautakunta koettaa
saada aikaan neuvottelujen mie-
ten ja urakoitsijain välillä ja toi-
veita sellaisesta ilmoitetaan ole-
vankin.

Laivanrakennustyöläisten lak-
koasema Seattlessä ei ole entis-
sestään muuttunut. Miesten e-
dustajat matkustivat joku päivä
sitte Washingtoniin, D. C., jonne
eilen menivät myöskin työn-
antajien edustajat. Siellä koet-
taan saada aikaan neuvottelu ja
lakko kokonaan vältetty.

Portlandista ilmoitetaan per-
jantaisella annettua lakkokutsun-
on olevan edelleen voimassa ja lakon
alkavan silloin, ellei vaatimuks-
iin suostuta. Mitään hallituksen
väliintuloa ei ole vielä tapahtu-
nut.

Mikael tavotellut Venäjän kruunua

Yritys johti suuriruhtinaan van-
kilaan. Suuri joukko ylmey-
siä vangittiin Pietarissa ja Mos-
kovassa.

Pietari, 4 p. syysk. — Juuri
viranomaisien selville saaman
vallankaappauksen varten keisari-
listen perustaman salaliiton jä-
senten keraalla on vangittu suu-
ruhtinas Mikael, entisen keisari
Nikolain veli, jolle Nikolai luov-
utti kruunussa vallankumouk-
sen puhjetessa. Suuri joukko
korkeita ylmeyksiä on vangittu
keisarivallan palauttamista var-
ten perustetun salaliiton tulua
ilmi. Djen tietää kertoa, että
vangittujen joukossa olisi myös-
kin suuriruhtinas Dmitri-Paulo-
vitch entisen keisarin serkku.

Keisarillisten salaliitto tuli il-
mi Moskovassa jossa oikeushoi-
vin prokurattori päästyään sel-
ville salaliitosta vangittiin use-
ampia henkilöitä.

Lontoossa kerrotaan, että kasa-
kat ovat tyytymättömiä väli-
aikaiseen hallitukseen.

Lontoo, 4 p. syysk. — Time-
sin kirjenvaihtaja Pietarista il-
moittaa, että Donin kasakat ovat
tyytymättömiä nykyiseen väli-
aikaiseen hallitukseen. Kasakkoitten
aikaisemmin tunnustetut oikeu-
det kun on syrjitty. Heidän
keskenään äänestyksellä valitui-
la virkailijoita otettu valta pois
ja tilalle asetettu hallituksen ni-
mittämät komisarukset.

Entinen pääministeri kuollut.

Pietari, 4 p. syysk. — Virali-
sesti on ilmoitettu, että entinen
pääministeri Boris Sturmer on
kuollut virtsamyrkytykseen.

SAI VAPAUTENSA JÄLLEEN OLTAAN LINNASSA 53 VUOTTA.

Jefferson City, Mo., syysk. 4 p. —
Frank H. Puchon, joka
päästettiin ehdollaiseen vapau-
teen takäläisestä vankila-
lasta ja luovutettiin erään Kan-
sas Cityssä olevan turvatomien
kodin huostaan, on palvelut van-
kiloissa kaikkiaan 53 vuotta.
Hän on ollut Wisconsinin van-
kiloissa kolme kertaa, yhteensä
26 vuotta, kolme kertaa Jolietin,
Ill., vankilassa, 14 vuotta, ja kak-
si kertaa takäläisessä vankilassa,
13 vuotta.

Maanjäristys surman- nut ihmisiä Etelä- Amerikassa

Washington, D. C., 4 p. syysk. —
Hallitusvirastolle on Baran-
quilasta Colombiasta ilmoitettu,
että maanjäristys on tehnyt hä-
vitystä Colombian pääkaupungis-
sa Bogotassa. Bogotassa sano-
taan 300 rakennusta sortuneen ja
useita ihmisiä saaneen surman-
sa. Virallisesti ei ole ilmoitettu
surmansa saaneitten lukumäärää.

Maanjäristys Minnesotassakin.

St. Paul, 4 p. syysk. — Poh-
jois-Minnesotassa noin 750 nelliö-
mailia käsittävällä alueella on il-
moitettu tunnetun eilen maanja-
ristystä. Brainerdissa, Crow
Wingissä, Little Fallsissa ja
Long Prairiessä tuntui maan tä-
rähdystä noin 20 sekunnin ajan.
Tärinä oli niin ankara, että huo-
neet heiluivat ja ruokalaustasit
menivät rikki useissa taloissa.

Seitsemäntoista lakko- vahtia vangittu

Aberdeenistä ilmoitetaan, että
viime lauantaina on vangittu jos-
sakin Lesterin kämpän lähellä
seitsemäntoista I. W. W.-liiton
lakkovahdita ja tuomittu heistä
neljatoista 25 dollarin sakkoihin.
Kun miehillä ei ollut rahaa, sai-
vat he jäädä linnaan.

Lakkovartiointi on lail-
lista Washingtonissa, mutta pä-
kalliset viranomaiset toimivat
puutavaraparoonien tahdottomi-
na asena ja vangitsevat lakko-
vahdita aivan mielivaltaisesti.
Yhtiöt väittävät saavansa työt
käyntiin jos lakkovahdit poiste-
taan, mutta siten ei kuitenkaan
näytä olevan laita, sillä työt ei-
vät ole käynnissä nyt sen kum-
memmin kuin ennenkin.

Sotaministeri selos- tamaan

Kelpaamattoman ruudin lähettä-
jät puhdistettaviksi?

Washington, D. C., 4 p. syysk. —
Senaatin sotilasasiain valiokun-
nan puheenjohtaja senaattori
Chamberlain on selittänyt, että
valiokunta aikoo tehdä sotami-
nisteri Bakerille kysymyksiä A-
merikan sotajoukoille kelpaamat-
toman ruudin lähettämisen joh-
dosta. Tuleeko tuosta kyselystä
sen seikkaperäisempiä tutkimintoja
asian suhteen ei ole selitetty,
mutta uskottavampaa on, ettei
koko kysely tarkota muuta kuin
sotaministerin valkaisemista.

Luopiopuolue synty- mässä

Minneapolis, syysk. 4 p. —
Tänne kokoontuneet eräät sosia-
listipuolueesta eronneet henkilöt
tulevat perustamaan uuden puo-
luen, joka asettuu kannattamaan
hallituksen sotapolitiikkaa,
ilmoittaa John Spargo, asettain
toimestaan eronnut sosialistipuolue-
n toimeenpanevan komitean
jäsen.

Puolueemme herrasmiehet
ovat siis tulleet siihen, mihin o-
vat pyrkineetkin. Kaipa herra
Gomperskin nyt yhtyy heihin
tässä uuden puolueen perusta-
mishommassa, voihan sitenkin
vahingoittaa työväenliikettä.

KALAT KIEHUVA KYP- SIKSI PUROSSA.

Missoula, Mont., 4 p. syysk. —
Bitter Root laaksossa rieh-
neet metsäpalot ovat kuumentaneet
laakson läpi kulkevassa
Burnt Creek purossa veden sii-
heä määrään kuumaksi, että pu-
rossa kalat ovat kuolleet päät-
teen siitä, että alempana purossa
lämpimän veden mukana on ta-
vatti huomattava määrä kuoli-
aaksi "keitäytynneitä" rautiaja.

JUNAONNETTOMUUS SUR- MASI MIEHEN.

Pendleton, Ore., 4 p. syysk. —
La Granden lähellä ajoi tyhjä
veturi lautavarajunaan pahki
takaapäin. Veturi syöksyi jarru-
miehen vaunua (caboose) sisään
jolloin vaunussa ollut jarrumies
Walter Fuller sai silmänräpäk-
sessä surmansa.

Nykyiset palkat riit- tämättömät

Californian viranomaisienkin
tättyä tunnustaa palkankor-
otusvaatimusten oikeudellisuus.

Sacramento, Cal., syysk. 4 p. —
Californian yliopiston profes-
sori Jaffa on juuri jättänyt ku-
vernöörille kertomuksen toimen-
panemien tutkimusten tuloksista
valtion työläisten elinolosuhteis-
ta, ja selittää hän että palkkoja
on välttämättä kohotettava.

Lukuisien perheitten on ollut
palkkojen pienentyden ta-
kia niukentaa ravintoaan, saa-
dakseen muita välttämättömiä
elintarpeita, sanotaan kertomuk-
sessa, jonka mukaan varsinkin
vaatteiden ja ravintoainesten
hinnat ovat kohonneet viime
aikoina vähintään kolmella osalla
entisistä.

Kun kesäkuukausen työläisper-
heen elintarpeisiin meni vuoden
1916 ajalla noin 57 dollaria kuu-
kaudessa, menee siihen tämän
vuoden ajalla sensijaan 72 dolla-
ria, eikä sitteäkään ole vielä ol-
lenkaan otettu lukuun vuokran,
polttoaineen jne. kohoamista,
vaan ainoastaan ravinnon ja va-
atustarpeitten.

Kuvernöörille jätetty selostus
tullaan lähettämään kaikille työ-
antajille Californian valtiosta,
"jotta ne osaisivat maksaa työ-
läisille sen mukaan palkkoja",
selitetään uutisessa. Emme kai
tarvite hämmästyä, jos eivät ka-
lifornialaiset riistävät vielä nyt-
kään "osasi" maksaa korkeam-
pia palkkoja.

Ravinnonpuute uhkaa Norjassa

Kööpenhamina, 4 p. syysk. —
Kristianissa ilmestyy Social-
Demokraten vakuuttaa, että Nor-
jassa ei ruokatarpeet kestä pit-
teemmälle kuin kuukauden eteen-
päin. Viljan Norjaan tuottami-
nen on myöskin lähes mahdol-
lonta sen jäljestä kun Yhdysval-
tain hallitus sotaan sekaantune-
na on kielletty viljan kuljetta-
misen puolueettomiin maihin.

Työläisiä pidätysleirille

Spokaneessa vangittiin tk. 3
p:nä muuan Joseph Kimberger
niminen saksalainen, joka tuo-
ttiin kaupunkiin Colfaxissa, jossa
hänen selitetään koettaneen saa-
da aikaan elonkorjuutyöläisten
lakko. Hänet pidätettiin viholi-
svallan alamaisena. Samasta
syystä jätettiin liittohallituksen
viranomaisille kaksi ennen van-
gittua miestä, M. A. Thompson
ja Reinhold Kiefer. Kaikki kol-
me tullaan nähtävästi viemään
pidätysleirille.

Sotilaita tuomittu

San Antonio, Tex., 4 p. syysk. —
Eteläisen piirin sotaiokeuden
tuomari, kenraali John W. Ruck-
manin johdolla istunut sotaio-
keus tuomitsi yhden neekerisoti-
laan 10 vuodeksi ja 5 viideksi
vuodeksi pakotyöhön hallituk-
sen kuritushuoneeseen Leaven-
worthissa. Tuomio annettiin ke-
sakuun 4 päivänä Wacossa ta-
pahtuneihin kapinoinnistelei-
hin osanotosta.

SAANEE 50,000 DOLLARIA NAIMALUPAKSEN RIK- KOJALTA.

New York, syysk. 4 p. —
Neiti H. M. O'Brien, jonka noin
vuosi sitte piti päästä naimisiin
erään 84-vuotiaan Manning ni-
misen miljonierin kanssa, mutta
josta ei kuitenkaan tullut mitään,
saanee suunnitellusta kaupastaan
kuitenkin 50,000 dollaria korva-
usta. Lautakunta määräsi hänel-
le 225,000 dollaria, mutta tuoma-
ri katsoi sen hiukan liialliseksi ja
alensi sen 125,000 dollariin. Juttu